

Förskolenämnden

Yttrande över remiss av förslag - Riktlinje för IT-anskaffning (KSKF/2020:189)

Förslag till beslut

1. Yttrandet antas och överlämnas till kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till Riktlinje för IT-anskaffning. Riktlinjen är ett komplement till Eskilstuna kommuns IT-policy och Riktlinje för upphandling och inköp. I riktlinjen beskrivs vilka principer som gäller inom kommunkoncernen avseende anskaffning av IT-relaterade komponenter, system, tjänster och infrastruktur.

Bakgrunden till riktlinjen är att kommunkoncernen idag har en rik flora av system som inte kan integreras eller hanteras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, vilket är en förutsättning för digitaliseringsarbetet.

Kommunstyrelsen har överlämnat förslaget till plan för Eskilstuna kommunkoncerns IT-utveckling för yttrande senast den 16 oktober 2020.

Yttrande

Nämnden anser att riktlinjen är ambitiös, bra och väl genomarbetad och har inget ytterligare att tillföra förslaget till riktlinje för IT-anskaffning.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Ingrid Sköldmo
Förvaltningschef

Ranald Mac Donald
Digitaliseringsstrateg

STYRDOKUMENT

Riktlinje för anskaffning av IT

Beslutad när	
Beslutad av	
Diarienummer	KSKF/2020:189
Ersätter	Riktlinje för Eskilstuna kommuns IT-verksamhet KSKF 2017:655.
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	2020
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kommunledningskontorets IT-chef
Uppföljning	Ansvar för uppföljningen ligger på respektive förvaltningschef samt på bolagskoncernens VD

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Den ska vara tidsbegränsad och beslutas av kommunfullmäktige.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Inledning

Denna riktlinje är ett komplement till Eskilstuna kommuns IT-policy och Riktlinje för upphandling och inköp. I riktlinjen beskrivs vilka principer som gäller inom kommunkoncernen avseende anskaffning av IT-relaterade komponenter, system, tjänster och infrastruktur, nedan benämnt IT.

Vid anskaffning av system och tjänster så gäller riktlinjen oavsett om dessa installeras på kommunens servrar, hos en extern leverantör, eller i de fall där de levereras som en molntjänst.

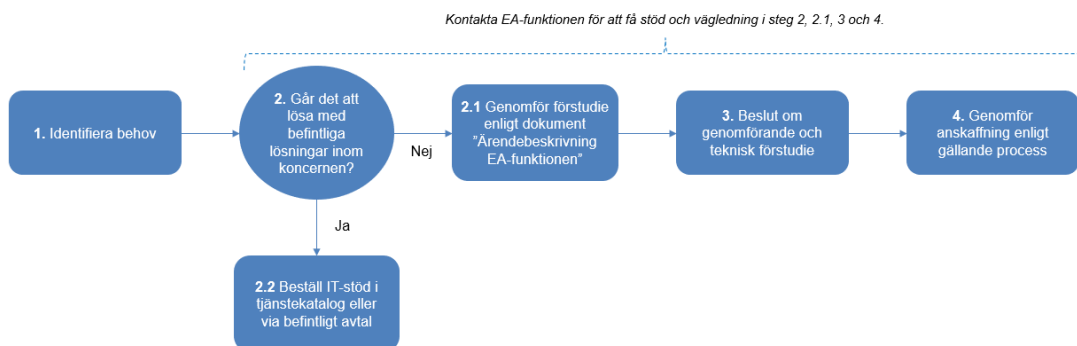
Riktlinjen omfattar alla nämnder och bolag inom koncernen.

Riktlinjens syfte

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att all IT-anskaffning sker på ett ändamålsenligt och hållbart sätt samt i enlighet med koncernens målarkitektur för IT samt objektsförvaltningsplaner. Riktlinjen ska även vägleda ansvariga beställare genom att beskriva vilka principer som ska följas vid anskaffning av IT.

Övergripande process för anskaffning av IT

Nedan bild visar processen för anskaffning av IT på en övergripande nivå:

Styrande principer för anskaffning

Följande styrande principer ska alltid följas vid anskaffning av IT:

- Anskaffning av IT ska utföras baserat på verksamhetens samlade behov och på ett för koncernen kostnadseffektivt sätt. Andra perspektiv som ska ingå i upphandlingsunderlag är kvalitet, tillgänglighet, hållbarhet, arbetsmiljö och miljö.

Beslut om anskaffning

- Anskaffning av IT ska ske inom ramen för koncernens objektsförvaltning, PM3. Vid anskaffning av verksamhetssystem ska dessa alltid inkluderas i befintligt förvaltningsobjekt.
- All ny anskaffning av IT, som inte avser befintliga avtalade tjänster, ska godkännas av EA-funktionen (se beskrivning under rubriken ansvar) för att säkerställa att anskaffning sker med beaktande av koncernens målarkitektur och infrastruktur för IT.
- Innan anskaffning av IT genomförs ska befintliga lösningar inom koncernen övervägas för att se om identifierat behov kan tillgodoses. Om befintliga lösningar inom koncernen ej kan nyttjas ska i första hand lösningar inom ramen för regionen 4M, kommunsverige eller SKR/Inera övervägas.
- Beställaren har alltid ett ansvar för totalkostnaden, d.v.s. kostnader som uppstår i samband med anskaffning samt drift och förvaltning.

Krav vid anskaffning

- Anskaffning som inte görs inom ramen för befintliga avtalade tjänster ska inledas med en av beställaren dokumenterad förstudie för beslut om genomförande. Exempelvis ska förstudien innehålla beskrivning av behov, önskemål samt nyttoeffekter. Se dokument "Ärendebeskrivning Arkitektkontoret" [länk infogas] med krav på förstudiens innehåll.
- En risk- och konsekvensanalys för informationshantering ska genomföras. Om personuppgifter ska hanteras i ett nytt system eller en ny tjänst ska det först säkerställas att behandlingen är tillåten enligt gällande Dataskyddsförordning.
- Anskaffning av IT ska uppfylla de säkerhetskrav som framgår av styrande och stödjande dokument för informations- och IT-säkerhet.
- Vid anskaffning av verksamhetssystem ska en plan för livscykelhantering upprättas som omfattar alla faser mellan planering, avveckling och arkivering.
- Anskaffning av IT ska utföras med beaktande av gällande lagar och förordningar, såsom Lagen om offentlig upphandling (LOU), Arkivlagen, Dataskyddsförordningen (GDPR) med flera.

Hantering av licenser

Alla programvaror och användarlicenser ska hanteras korrekt och i enlighet med god praxis i syfte att säkerställa att licensvillkor efterlevs samt att koncernen inte betalar för fler licenser än nödvändigt. Därför är det viktigt:

- Att antalet användarlicenser i ett system eller tjänst inte överstiger vad som bedöms vara nödvändigt.
- Att varje användare har ett unikt individuellt användarkonto, med tillhörande lösenord som uppfyller kommunens krav.
- Att det finns en etablerad process för att följa upp licensnyttjandet för respektive system eller tjänst.

Prioritetsordning vid anskaffning av nya IT-system och tjänster

I samband med anskaffning av nya system eller tjänster ska nedan prioritetsordning alltid beaktas.

1. Välj system och tjänster som redan finns internt inom koncernen.
2. Anskaffning av standardiserade system och tjänster.
3. Utveckla system eller tjänst tillsammans med leverantör. Detta ska endast göras i undantagsfall om en tjänst inte finns på marknaden, eller om det behöver göras vissa anpassningar i befintlig tjänst.
4. Utveckla system eller tjänst internt inom koncernen. Detta ska endast göras i undantagsfall om en tjänst inte finns på marknaden och om utvecklingen bedöms vara mindre omfattande.

Ansvar vid anskaffning av IT

Nämnderna och bolagen är ansvariga för att denna riktlinje efterlevs i den egna verksamheten.

IT-chef inom kommunen ansvarar för kommunens infrastruktur samt målarkitektur och har utifrån detta mandat att påverka kravställning i samband med anskaffning av IT. IT-chef inom bolagen har motsvarande ansvar.

IT-styrgruppen ansvarar för att godkänna externa driftsavtal innan en verksamhet ingår avtal med en extern part, för att säkerställa krav på informationssäkerhet och målarkitektur.

Serviceförvaltningen IT (SEF IT) ansvarar för att tillsammans med upphandlingsenheten kravställa, utvärdera samt teckna samtliga IT relaterade avtal, enligt gällande delegationsordning. Vidare ansvarar SEF IT för återrapportering till respektive objektsägare avseende licensnyttjande.

Upphandlingsenheten ansvarar för att kommunens övergripande riktlinjer för inköp och upphandling samt att gällande produktgruppsstrategier efterlevs.

EA-funktionen, den strategiska arkitekturfunktionen för IT, ansvarar för att koncernens målarkitektur efterlevs och har mandat att påverka kravställning i samband med anskaffning av IT.

Objektsägare inom kommunens systemförvaltning har mandat att initiera uppdrag utifrån gällande förvaltningsplan samt avropa tjänster och funktioner mot ingånga avtal. Objektsägaren ansvarar även för att respektive verksamhetssystem har rätt antal användarlicenser.

Objektsledare inom kommunens systemförvaltning ansvarar för att inom löpande avtal följa upp och rapportera leveranskvalitet till objektsägaren.

Uppföljning

Ansvar för implementering och därmed även uppföljning av denna riktlinje ligger på respektive förvaltningschef samt på bolagskoncernens VD. Ett särskilt ansvar för den gemensamma uppföljningen ligger även på IT-chefen. Uppföljning ska ske årligen i samband med delårsbokslut och bokslut.

Gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)
- Dataskyddsförordningen (GDPR)
- Arkivlagen (1991:782)

Förhållande till andra fattade politiska beslut

- IT-policy för Eskilstuna kommun; KSKF/2020:187
- Plan för Eskilstuna kommunkoncerns IT-utveckling, KSKF/2020:188
- Riktlinje för upphandling och inköp; KSKF/2019:67
- Plan för informationssäkerhet; KSKF/2012:346
- Riktlinjer för behandling av personuppgifter; KSKF/2018:47
- Riktlinje för utkontraktering av IT; KSKF/2020:190
- [Ärendebeskrivning Arkitektkontoret???](#)

§ 127

Remiss av förslag - Riktlinje för IT-anskaffning (KSKF/2020:189)

Beslut

1. Förslag till Riktlinje för IT-anskaffning remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 oktober 2020.
3. Ersätter tidigare Riktlinje för Eskilstuna kommuns IT-verksamhet KSKF 2017:655.

Ärendebeskrivning

Kommunledningskontoret har inkommit med en skrivelse i ärendet daterad den 12 maj 2020. Av skrivelsen framgår bland annat att denna riktlinje är ett komplement till Eskilstuna kommuns IT-policy och Riktlinje för upphandling och inköp. I riktlinjen beskrivs vilka principer som gäller inom kommunkoncernen avseende anskaffning av IT-relaterade komponenter, system, tjänster och infrastruktur, nedan benämnt IT.

Bakgrunden till riktlinjen är att kommunkoncernen idag har en rik flora av system som inte kan integreras eller hanteras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, vilket är en förutsättning för digitaliseringsarbetet. Vid anskaffning av system och tjänster så gäller riktlinjen oavsett om dessa installeras på kommunens servrar, hos en tredjeparts-leverantör, eller i de fall där de levereras som en molntjänst. Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att all IT-anskaffning sker på ett ändamålsenligt och hållbart sätt samt i enlighet med koncernens målarkitektur och/eller objektsförvaltningsplaner. Riktlinjen ska också vägleda ansvariga beställare genom att beskriva vilka principer som ska följas vid anskaffning av IT.

Kommunledningskontoret föreslår att förslag till Riktlinje för IT-anskaffning remitteras till samtliga nämnder och bolag. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 oktober 2020.

Yrkande

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Servicenämnden
Torshälla Stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Kommunföretag AB
Destination Eskilstuna AB
Eskilstuna Energi & Miljö AB
Eskilstuna Logistik & Etablering AB
Kommunfastigheter AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Kommunstyrelsen

Remiss av förslag – Riktlinje för IT-anskaffning

Förslag till beslut

1. Förslag till Riktlinje för IT-anskaffning remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 oktober 2020.
3. Ersätter tidigare Riktlinje för Eskilstuna kommuns IT-verksamhet KSKF 2017:655.

Ärendebeskrivning

Denna riktlinje är ett komplement till Eskilstuna kommuns IT-policy och Riktlinje för upphandling och inköp. I riktlinjen beskrivs vilka principer som gäller inom kommunkoncernen avseende anskaffning av IT-relaterade komponenter, system, tjänster och infrastruktur, nedan benämnt IT.

Bakgrunden till riktlinjen är att kommunkoncernen idag har en rik flora av system som inte kan integreras eller hanteras på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, vilket är en förutsättning för digitaliseringsarbetet.

Vid anskaffning av system och tjänster så gäller riktlinjen oavsett om dessa installeras på kommunens servrar, hos en tredjepartsleverantör, eller i de fall där de levereras som en molntjänst.

Riktlinjen omfattar alla nämnder och bolag inom koncernen.

Arbetsätt och involvering

Arbetet med framtagningen av Riktlinje för IT-anskaffning har letts av kommunledningskontorets IT-chef tillsammans med konsulter från PWC. Avstämningar har gjorts med en Styrgrupp bestående av Kommunikationsdirektör, IT-chef, Förvaltningschef SEF, Områdeschef SEF IT och Informationssäkerhetsstrateg.

Under arbetets gång har workshops genomförts tillsammans med nyckelroller för IT-anskaffning, resultatet har löpande stämts av med processledningsgruppen för IT som representeras av alla förvaltningar och CIO för ESEM. I arbetet med har det genomförts två avstämningar med Kommunledningskontorets Ledningsgrupp.

Sammanfattning av Riktlinje för IT-anskaffning

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att all IT-anskaffning sker på ett ändamålsenligt och hållbart sätt samt i enlighet med koncernens målarkitektur och/eller objektsförvaltningsplaner. Riktlinjen ska också vägleda ansvariga beställare genom att beskriva vilka principer som ska följas vid anskaffning av IT.

Finansiering

Finansieringen av arbetet med riktlinjen har skett genom tidigare beslutade medel för IT-utveckling och digitalisering. Medel för upprätthållande och förvaltning av riktlinjen finansieras inom ramen för ordinarie lednings- och styrnings arbete inom kommunkoncernen.

Konsekvenser för en hållbar utveckling och en effektiv organisation

Social dimension Riktlinjen ska bidra till att utveckla välfärden och verka för trygga offentliga digitala lösningar.

Miljömässig dimension Riktlinjen är en förutsättning för att arbeta för en mer hållbar verksamhet och hållbar stad. Digitalisering ger exempelvis mycket goda förutsättningar till digitala lösningar på en standardiserad nivå med så låg suboptimering som möjligt och på så sätt bidra till en god hushållning av resurser.

Ekonomisk dimension Med en gemensam Riktlinje för IT-anskaffning kan vi minimera suboptimering av resurser och funktioner och på detta sätt minska kostnader då fler kan samutnyttja system, licenser och hårdvara. En ökad standardisering bidrar även till effektivare förvaltning och avtalshantering på sikt.

Effektiv organisation De grundläggande förutsättningarna i Riktlinjen ska lägga en god grund för effektivitet i olika digitaliseringsinitiativ. Det är även av vikt att arbetet samordnas inom hela kommunkoncernen för att undvika suboptimering och parallella processer.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Eva Norberg
Kommunikationsdirektör

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Servicenämnden
Torshälla Stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Kommunföretag AB
Destination Eskilstuna AB
Eskilstuna Energi & Miljö AB
Eskilstuna Logistik & Etablering AB
Kommunfastigheter AB

Remiss från kommunstyrelsen

Riktlinje för IT-anskaffning

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 16 oktober 2020.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Servicenämnden
Torshälla Stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Kommunföretag AB
Destination Eskilstuna AB
Eskilstuna Energi & Miljö AB
Eskilstuna Logistik & Etablering AB
Kommunfastigheter AB

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Eva Norberg